

Plačila vsak četrtik  
in velja s polnino  
vred in v Mariboru  
s pošiljanjem na dom  
za celo leto K 4.—  
za pol leta „ 2.—  
za četrt leta „ 1.—

Narodna se pošilja  
sposredstvu v tiskar-  
ni. Cirila, karolice  
ali v. k. list se  
pošilja do odpovedi.

Redakcijski katol. ti-  
stvenega društva do-  
ljuje list brez po-  
sodne naravnosti.

# SLOVENSKI

# GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pesemski listi dob-  
se v tiskarni in po  
gospodu Novak-u na  
velikem trgu po 10 h.

Nekopisi se ne vra-  
tajo, neplačani listi  
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje  
od navadne vrstice,  
če se natisne enkrat,  
po 15 h, dvakrat 25 h,  
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo  
do urede opoldne.

Štev. 39.

V Mariboru, dne 24. septembra 1903.

Tečaj XXXVII.

## Okrajni zastop gornje- radgonski.

Izid volitev v gornjeradgonski okrajni zastop je našim čitateljem že znan. Ni se posrečilo, da bi dobili okraj v slovenske roke. Napredovala je sicer slovenska stranka, kajti pri zadnjih volitvah so dobili slovenski kandidati samo 10 glasov, letos že 24, a zmaga še vendar ni. Veliko se je delalo letos v okraju, da zmaga slovenska stvar, posebno gg. Zemljik, Trstenjak, Bosina, Pelel in drugi so napeli vse sile ter se niso ustrašili napornega agitacijskega dela. Hvala jim v imenu naroda za to delo! Obžalujemo, da niso dosegli uspeha, katerega so si njih rodoljubna srca tako želela. A naj jim ne upade pogum, ampak sedaj velja: Zopet znova na delo! Prihodnjic mora biti zmaga na slovenski strani!

Gornjeradgonski okraj nima nobenega mesta in trga na svojem ozemlju, in veleobrtnikov je imel pri sedanjih volitvah samo troje, ki stopijo kot virilisti kar v zastop. Vsled tega so za volitve okrajni zastopa v gornjeradgonskem okraju odločilne volitve iz skupine občin. In na te naj sedaj rodoljubi gornjeradgonskega okraja obračajo svojo posebno pozornost. V vsaki občini, ki je še v bračijanskim rokah, se mora ustanoviti slovenska stranka, ki bo delala z vsemi silami, da dobi občinski zastop v svoje roke. To je sedaj edino pravi sklep po ponesrečenih volitvah! Napadati nasprotno osebo, razglasiti njihove grehe, to ne pomaga mnogo, glavno delo naj bo sedaj, da pridejo vse, ali pa vsaj velika

večina občin v zanesljivo narodne roke. Potem se lahko Bračko s svojo stranko na glavo postavi, vajeti okraj zastopa bo moral oddati v slovenske roke.

Ker gornjeradgonski okraj nima političnega društva, zato naše uredništvo radevolje prevzema naloge, da posreduje pri občinskih volitvah. Naznanite nam, kdaj bode kje občinska volitev in mi bomo vse potrebno ukrenili pri uplivnejših rodoljubnih gornjeradgonskega okraja!

Torej ne poguma zgubiti, ampak znova na delo!

## Kmetje slovenski, zdru- žimo se!

(Iz celjske okolice.)

Pred nekaterimi leti je bilo na slovenkem Štajerskem prav živahno zadržno gibanje. Ustanovilo se je več posojilnic, več kmetijskih, konsumnih in mlekarških zadrug. Lep, nadpoln je bil začetek, veselo je bilo mlado gibanje, a kmalu je potihnilo vse navdušenje. Nekatere ustanovljene zadruge niti delovati niso začele, zaspale so že ob rojstvu. Druge so delovale par let prav uspešno, a polagoma so začele propadati in nekatere so prišle celo v konkurz. In tedaj so zagnali vsi kmečkemu gibanju sovražni listi strašen krik, kako pogubni da so konsumi, kako škodo imajo kmetje od njih itd. Najprej so se oglašila glavna liberalna trobila v Gradcu in v Ljubljani, za njimi sta prišepala seveda tudi celjska »Vahta« in neizogibna ptujška »krota«.

Kaj so vse pisali liberalni listi takrat, ko je prišlo v konkurz vitanjsko kmetijsko društvo! Kako so blatili ustanovitelja poslanca Žčkarja! O nasprotniki so dobro vedeli, zakaj so se veselili. Vitanjsko kmetijsko društvo bi bilo velikega pomena v gospodarskem in narodnem oziru, če bi se bilo vzdržalo. Velika škoda je bila, da je prišlo na nič vsled strokovne neizobrazbe voditeljev. In kot pri vitanjskem tako so kmetom neprijazni listi vselej polni veselja, kedar napove konkurs kako kmetijsko društvo. Ti listi sicer pišejo včasih, da so le radi tega proti kmetijskim in konsumnim društvom, ker se vsled strokovne neizobrazbe voditeljev ne morejo vzdrževati. A kdo bi to verjel? Saj ravno tako grdo pišejo proti tem društvom tudi tam, kjer najbolje vspevajo.

A vkljub nasprotovanju vseh nam sovražnih listov se bo moralo začeti novo zanimanje za zadržništvo, ako se ne bodo kmalu upeljale obvezne gospodarske zadruge. Naše zadržno gibanje je velikega gospodarskega in narodnega pomena. Temu ne more nihče ugovarjati. Najprej moramo biti gospodarsko močni, potem bomo lažje branili tudi narodno samostojnost. Koliko krajev je še na slovenskem Štajerskem, kjer ni nobenega zavednega narodnega trgovca! Bi li ne kazalo v teh krajih ustanoviti kmetijskih ali konsumnih društev? Zakaj bi mi podpirali nam zagrizeno sovražne nemške trgovce? Tudi Rajfajzenove posojilnice naj se zasnujejo po vseh večjih krajih, kjerkoli so potrebne. Ne smemo odlasati. Vsi narodni sloji moramo biti složni v tem, drugače bomo izgubivali postojanko za

## Listek.

### Sovražniki mladine.

Spisal I. N.

Ko ga deklica zapazi, prebledi ter hitro vstane in se poda k njemu, da se opraviči. Tine ji pove v razburjenosti nekaj odkritosrčnih besed in to jo tako razjezi, da odide od njega spet k Antonu.

Tine ves zelen od jeze vstane ter se zelo razžaljivo izrazi proti Antonu in Amaliji. To pa tudi Antona tako razkači, da skoči proti njemu. Huda borba se prične in pretep se konča s tem, da Anton nezavesten obleži vsled udarca na glavo, katerega mu je prižadejal Tine. Kakor kafa je izginila Amalija domov, Tina pa odženo orožniki.

V kratkem potem je bila obravnava, kjer je dobil Tine zavoljo težke telesne poškodbe pet mesecev zapore.

Po preteku jednega meseca Tinetovega zapore dobi Amalija od njega pismo, v katerem ji razodeva vso svojo ljubezen do nje. Pa ona mu je vrnila z dostavkom: »Ne maram Te!«

Tine je bil ravno pri delu, ko mu čuvaj pismo izroči. Videč Amalijino pisavo, se močno razveseli. Odpre pismo — prebledi.

Grozno zakolne in zakriči: »Pred ko bo leto, se bom strašno maščeval.« Poprej vedno vesel in šaljiv, je bil odslej otožen in kakor nem opravljal svoje delo.

Kaj pa z Amalijo?

Čez nekoliko časa ji je postalo žal, da je tako trdosrčno vrnila Tinetu pismo. Sklenila je, prositi ga odpustčenja in da se naj poboljša. Da se pa reši sramote, bila je voljna takoj, ko se povrne, vzeti ga v zakon. Hoditi je začela redkeje na sprehod ter bila najraje doma v svoji sobici. Tudi po mestu je šla o njej govorica in vsakdo je dejal: »Škoda nekaj tako pridne in zale mladenke.«

Mineval je čas Tinetovega zapore in nekega dne mu naznani jetničar, da je prost. Vsi sojetniki so mislili, da se bo tega razveselil; toda ne, tih in otožen je zapustil ječo. Pri puškarju si je kupil samokres in ko je izvedel, da je šla Amalija v bližnjo vas po opravkih ter se še le po noči vrne, napoti se v gozd ter skriva za debelo smreko.

Ni dolgo čakal, kar se zaslisi rahli koraki ter se prikaže v temi ženska oseba. Nakrat poči iz gozda. Ženska vsklikne: »Jezus Marija!« ter se zgrudi na tla. Kri ji curkoma lije iz prsa.

Tine stoji nekoliko časa kakor okamenel, kajti glas se mu ni zdel od Amalije. Najraje

bi šel pogledat, toda ni si upal, da bi ga kdo ne videl.

»Maščeval sem se! Zdaj pa le imej rajši druge, če moreš!« tako je godrnjal Tine. Nakrat zasliši sem po cesti trde korake. Plašen odbeži dalje v gozd ter po njem tava celo noč. Še le drugo jutro si je upal na cesto ter se napotil proti domačemu kraju.

Čez dva dni proti poldnevu zagleda domači trg in rojstno hišico. Ko gre mimo pokopališča, stopijo mu pred oči spomini iz otročjih let. Kako nedolžen se je podal v svet in kakšen se sedaj vrača? »Morilec...« Vest se mu vzbudi in solze mu stopijo v oči. Pa to je trajalo le malo časa in zopet je bil stari Tine. Otresel se je teh misli, nasmehnil se ter dejal: »E otročarija! prišel sem vsaj enkrat do spoznanja! Če sem bil morilec, bilo je to le iz maščevanja.«

Iz tega premišljevanja prebudi ga hripav glas beračice: »Hvaljen bodi Jezus Kristus!«

Tine jo ježno pogleda. Toda beračica ga spozna. »Ho, Završnik, kaj pa vam je, za božjo voljo, da ste tako blede? Ali ste bolni?«

»Pr— baba! Kaj čenčas? Povej raje, kako je kaj z domačijo in z materjo!«

»Z materjo...! Bog ji daj večni mir!«

»Ka—aj? Moja mati so mrtvi?«

»Da! Kaj vam še ni znano? Pred dvema dnevnoma napotila se je v mesto k vam, ker